

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

17. december 2019

**Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 3 (L 1 - § 7.
Finansministeriet) af 7. oktober stillet efter ønske fra Troels Lund
Poulsen (V)**

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for finanslovsforslagets effekt på uligheden (opgjort som ændringen i Gini-koefficienten)? Ministeren bedes opføre det samlet set og for hver af de initiativer på finanslovsforslaget, som har en effekt på uligheden.

Svar

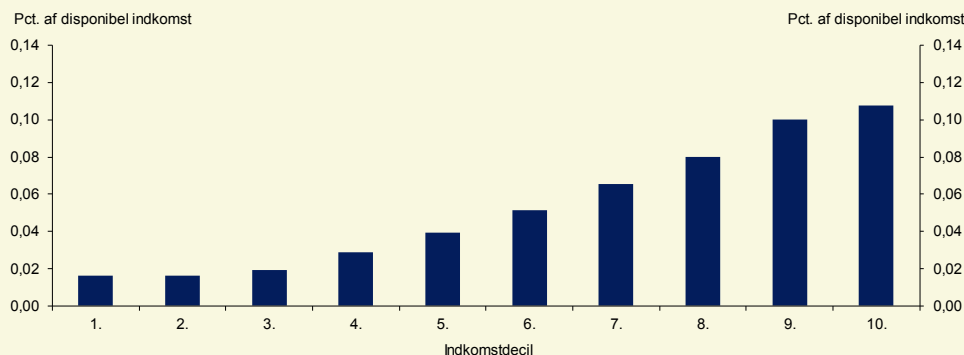
Finanslovsforslaget for 2020 vurderes at understøtte større lighed. Finanslovsforslaget skaber fx mere lige muligheder i relation til uddannelse og sundhed.

Der spørges desuden til indkomstforskellene. Finanslovsforslaget indeholder to initiativer, der direkte påvirker befolkningens disponible indkomster og dermed Gini-koefficienten. Det er fastholdelse af skat på fri telefon samt fastholdelse af loft på aktiesparekonto.

Tiltagene øger skattebetalingen for personer med fri telefon og aktieindkomst, som typisk er placeret i den øvre halvdel eller toppen af indkomstfordelingen, *jf. figur 1.*

Figur 1

Øget skattebetaling ved fastholdelse af skat på fri telefon samt loft på aktiesparekonto som andel af disponibel indkomst

Anm.: Personerne i befolkningen er rangeret efter familieækvivaleret disponibel indkomst.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

De to initiativer skønnes at reducere indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten med ca. 0,02 pct.-point, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Virkning af finanslovsforslaget på indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten

	Gini-koefficient, pct.-point
Fastholdelse af skat på fri telefon	-0,02
Fastholdelse af loft på aktiesparekonto	-0,00
Samlet	-0,02

Anm.: Fastholdelse af loft på aktiesparekonto skønnes at reducere indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten en smule, men med mindre end 0,01 pct.-point.

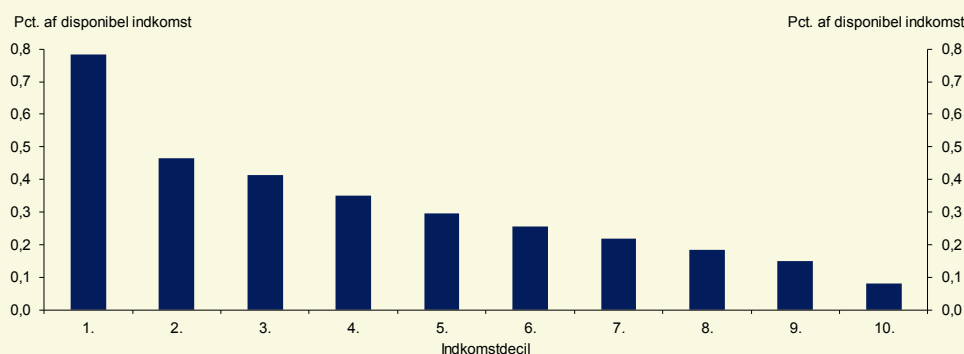
Kilde: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

Finanslovsforslaget omfatter desuden initiativer med betydning for betalingen af afgifter målrettet husholdningerne. Det drejer sig om:

- Justering af tobaksafgiften
- Fordobling af plastikafgiften
- Lav proces-elafgift til opladning af el- og plug-in hybridbiler
- Tilbagebetaling af lempelser vedr. bo- og gaveafgift

De tilgængelige oplysninger om befolkningens betaling af afgifter er behæftet med betydelig usikkerhed.

Tiltagene øger betalingen af tobaks- og plastikafgifterne mest for personer, som er placeret i den nedre del af indkomstfordelingen, *jf. figur 2*.

Figur 2**Øget betaling ved forøgelse af cigaretafgift samt plastikafgift som andel af disponibel indkomst**

Anm.: Afgiftsbetalingerne for personer i befolkningen er skønnet på baggrund af lokale lineære sammenhænge mellem den disponible indkomst og afgifterne i Danmarks Statistiks forbrugsundersøgelse i perioden 2008 til 2016. Personerne er rangeret efter familieækvivaleret disponibel indkomst. Beregningerne tager udgangspunkt i de senest tilgængelige oplysninger om befolknings- og forbrugssammensætningen. Fordelingsvirkningerne afspejler den umiddelbare virkning af afgiftsændringer, hvor der ikke tages højde for, at afgiftsstigningen også belaster den del af indkomsten, der spares op.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

Den disponible indkomst omfatter de samlede indkomster fratrukket skat, men omfatter ikke betaling af afgifter målrettet husholdningerne. Øgede afgifter har således ikke betydning for de disponible indkomster eller for indkomstforskellene heri målt ved Gini-koefficienten.

Det kan beregningsteknisk beregnes, hvor meget Gini-koefficienten påvirkes af en ændring i den disponible indkomst, der svarer til den marginale ændring i afgiftsbetalingen, men hvor der ses bort fra betalingen af andre afgifter.

Afgiftsforhøjelsen på cigaretter og plastik skønnes at medføre en ækvivalent stigning i indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten på knap 0,1 pct.-point *jf. tabel 2*.

Tabel 2**Betydning af de marginale ændringer i afgiftsbetalingen opgjort som ækvivalent virkning på indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten**

	Gini-koefficient, pct.-point
Samlet	0,07

Anm.: Se bemærkninger til figur 2.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

Der er i opgørelsen ikke indregnet virkningen af fortsat lav proces-eflafgift til opladning af el- og plug-in hybridbiler, idet lovmodellens datagrundlag ikke indeholder oplysninger, der kan identificere målgruppen. Initiativet skønnes at medføre et

umiddelbart mindreprovenu på 40 mio. kr. i 2020. Initiativet skønnes ikke at have målbar ækvivalent virkning på indkomstforskellene opgjort ved Gini-koefficienten.

Det er ikke umiddelbart muligt at opgøre de fordelingsmæssige effekter ved at tilbagerulle den nedsatte bo- og gaveafgift ved overdragelse af en erhvervsvirksomhed. Det skal blandt andet ses i lyset af, at det ikke er muligt på baggrund af centralt indsamlede registeroplysning at se hvilke virksomheder, der bliver overdraget og til hvem og værdien af de unoterede aktier.

Da der er tale om tilbagerulning af en selektiv lempelse af bo- og gaveafgiften målrettet virksomhedsejere med positiv formue, må det lægges til grund, at forslaget i finanslovsforslaget bidrager til at reducere indkomstforskellene. Forslaget vil herudover også kunne bidrage til at reducere formueforskellene. Finansministeriet vil afsøge mulighederne for at belyse de kvantitative effekter af forslaget.

Afslutningsvist skal det bemærkes, at Gini-koefficienten ikke kan stå alene, når man skal vurdere, hvordan et initiativ påvirker uligheden. For det første har Gini-koefficienten den egenskab, at alle indkomstforskelle koges ned til et tal, hvormed vigtige nuancer kan gå tabt. Derfor er der også ovenfor vist effekten fordelt på indkomstdeciler. For det andet opgør Gini-koefficienten indkomstforskellene, der både er påvirket af ulighed, men også påvirkes af en række andre forhold, herunder at befolkningen træffer forskellige frivillige valg. Endelig ser Gini-koefficienten for indkomstforskellene i sagens natur bort fra effekten på formueforskelle, ligesom målet ikke tager højde for, at prioriteringer af det offentlige forbrug kan bidrage til større lighed, fx hvis der opnås større social mobilitet.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister